

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Red.: Sărbătorirea Anului nou la Cluj.
Prof. Dr. G. L. Muntean: Noua dreptate pretinsă.
Pr. Alex. Runcanu: Conferința de toamnă a preoților din tractul Tg.-Mureș.

Cronică. — Situația depozitelor fructifere la Consiliul eparhial ale parohiilor. — Comunicate oficiale. — Concurs pentru întregirea parohiilor Buteni și Gostila.

Sărbătorirea Anului nou la Cluj.

Ziua de Anul nou, zi de bucurie pentru toată lumea, că a scăpat de grijile și năcazurile unui an trecut și că intră plină de nădejdi bune într'un an nou.

Biserica noastră încă ia parte la această bucurie generală prin slujbe și cuvântări mai înviorătoare, cu îndemnuri la începerea unei vieți sufletești nouă, mai plină de bucurii și fericiri creștinești, singurele cari pot umplea și hrăni cu adevărat sufletul omului din zilele noastre, copleșite de atâtea griji și nevoi.

Slujba la biserica catedrală a fost servită frumos sub conducerea P. On. protoiereu *Laurențiu Curea*, având coliturgistori pe P. On. protodiacon *Dr. I. Vască*, pr. *A. Mușat*, *I. Cociuban*, *I. Cioară* și *I. Goron*, iar răspunsurile date, parte de strană, parte de corul mixt al catedralei sub conducerea prof. *A. Bena*.

După sfta liturghie s'a servit tradiționala doxologie de anul nou în fața autorităților civile și militare.

Cuvântarea de anul nou a fost rostită, plină de impresionant conținut de învățătură creștinească, de către *Dr. I. Vască*, rectorul Academiei teologice.

Dela biserică reprezentanții autorităților au mers în sala prefecturii județului, unde în fața comandantului de corp și a prefectului județan, au prezentat omagii și urări de anul nou, M. Sale Regelui și înaltului guvern.

Nu știm dacă, din cauza insuficienței

organizării acestei recepțiuni, sau cu voia, au lipsit reprezentanții bisericilor unite și romano-catolice, cât și a altor autorități. Unele autorități n'au avut decât câte un singur reprezentant, ceace încă n'a făcut impresie plăcută.

Tuturora a răspuns frumos dl comandant de Corp și apoi dl prefect.

Ca titlu de document merită să reproducem invitația ce a primit-o episcopia noastră de a participa la doxologia de Anul nou.

„Prea Sfinția Voastră,

Avem onoare a Vă face cunoscut, că Vineri 1 Ian. 1932, la ora 11 a. m. se va oficia la ambele biserici române din localitate, un serviciu divin la care Vă rugăm să binevoiți a lua parte.

După serviciul divin, va fi o recepție la Prefectura județului.

Cluj, la 31 Dec. 1931.

Prefectul județului.“

E o nesocotire a drepturilor bisericii noastre la care s'a răspuns, după cum se cuvine.

*

P. Sf. Sa Episcopul nostru *Nicolae Ivan*, fiind aproape deplin restabilit cu sănătatea, a primit în persoană felicitările de Anul nou, ce i s'au adus de către reprezentanții tuturor autorităților din Cluj.

Din partea bisericii Prea Onor. protostavrofor *Dr. Seb. Stanca*, consilier eparhial, a rostit următoarea cuvântare:

„Prea Sfințite Stăpâne,

Cu ziua de astăzi se încheie în cartea vremii o pagină și se deschide una nouă. Pentru biserica noastră ortodoxă pagina trecută este întunecată, chiar neagră scrisă unele locuri de alții cu picuri de otravă, altele de noi cu lacrimi și suspine.

Din feliul cum a fost tratată biserica noastră, nu ne doare atât partea materială, ci jignirea și umilința, ce i s'a adus prin totala lipsă de recunoștință, în cele ce le-a făcut ea pentru neam și țară. Această țară n'au făcut-o nici liberugetătorii, nici logele francmasonice, ci au făcut-o școala și biserica, prin educația și credința ce au insuflat-o fiilor acestui neam. Sentimentele naționale și morale de ele au fost trezite și îndrumate. Pentru aceasta mare contribuție a bisericii, pretindem măcar o fărâmă de dreptate.

Cu toate că cresc atitudinile dușmănoase față de biserică, din partea unor conducători ai vieții publice, totuși avem mângâierea sufletească că poporul este încălzit de credință și de simțul de jertfă zidind în cei 10 ani din urmă peste 50 biserici noi și restaurând peste 150 biserici vechi, apoi cuvântul evanghelic propovăduit din ce în ce cu mai multă căldură, străbate în inimi și aduce roade. Aceasta e mângâierea noastră, care ne face să biruim orice lovitură va mai primi biserica noastră, și Vă promitem că o să ne facem datoria în orișice împrejurări, căci noi servim în primul rând împărăției vecinice a lui Iisus Christos, ce stă neclintită de 2000 de ani.

Vă urăm P. Sf. Stăpâne încă mulți ani cu sănătate și fericiți, ca să puteți conduce eparhia și să Vă puteți bucura, în primul rând de rodul muncii P. Sf. Voastre.“

P. Sf. Sa Episcopul nostru *Nicolae* a răspuns următoarele:

„Asupra Europei, ca și a lumii întregi de un an încoace s'au abătut nori grei de suferințe, cari sunt simțiți și în atmosfera țării noastre.

Țara noastră a fost fărâșită de foc, de sabie, de potop... de venirea altor neamuri, și de războiul dintre noi, — cum se spune în ectenii. Deaceia acum la sfârșitul anului trebuie să-i mulțumim bunului Dumnezeu, de cele ce ne-a păzit și să-i cerem

ajutor a trece cu bine și peste criza ce ne bântuie, care cum recunoaște toată lumea, e provocată mai mult din criză morală, decât materială. Căci dacă stăm să privim lumea, găsim încă în ea mulți cari trăesc în belșug, lux și risipă nesocotită. Numai prin o îmbunătățire a crizei morale va ajunge societatea românească la stări normale de trai, potrivite vremurilor și lipsurilor actuale.

Comparându-ne cu alte state, la noi este de mâncare, și țăranul nu șomează.

Biserica noastră a trecut prin zile și mai grele și de aceea le va birui, fără îndoială și pe acestea. Criza, ca orice criză, va încetă și vom intra în vremuri normale.

Nădejdea mea este în Dumnezeu și'n cuminența poporului, care are credință în El.

Ce privește drepturile bisericii le vom apăra și de aici înainte pentru a nu fi știrbite.

Mulțumindu-vă pentru cuvintele de bună urare, Vă doresc și eu, tuturor, ani buni și fericiți.“

Intreagă asistența a aclamat pe P. Sf. Sa.

I-au prezentat apoi urări de anul nou dl prefect Dr. Colbazi, dl primar al orașului Dr. Tătar, pr. I. Agârbiceanu, Gen. Batâr, Consuliiferitelor state. După masă a fost vizitat și de către dl General Comandant al Corpului de Armată, cât și de câțiva domni prof. universitari și alte personalități, Alexandru Lapedatu, Ion Lupașiu foști miniștri, Zina Moroianu prezidenta societății femeilor ortodoxe etc.

La telegrama de felicitare adresată de Episcopul nostru dlui prim-ministru N. Iorga, acesta a binevoit a răspunde: „Episcopului, bunului român și vechiului prieten, cele mai bune urări. N. Iorga.“

Ne bucurăm că Prea Sf. Sa a intrat în noul an mai restabilit, dorind să-l țină bunul Dumnezeu, încă mulți și fericiți ani.

Ziua întâi de anul nou, pe inserate s'a îmbrăcat în haină imaculată de zăpadă, par'că anume ca să ascundă urâtenia anului trecut. Vălul acesta ceresc, a impresionat fericit sufletele multora, ca un semn simbolic, că în acest an nou, vom avea mai multe zile bune ca și'n cel trecut.

Red.

„PREDICA DE PE MUNTE“

Noua dreptate pretinsă.

Mat. 5, 17—20.

Ascultătorii „Predicii de pe munte“ sunt iudei. Sunt crescuți în spiritul legii interpretate de rabini. Țin cu tăria caracteristică națiunii din cari fac parte, la lege și tradiție. Viața lor este un șir întreg de realizări a perceptelor formulate de reprezentanții oficiali ai legii. Și chiar dacă adeseori au simțit greutatea doborâtoare a acestor percepte, le-au satisfăcut fără murmur, cu riscul de a jertfi totul, temându-se de batjocura publică și de rușinea escluderii din sânul comunității.¹⁾

Mântuitorul nu pierde din vedere acest fapt. Expunerea condițiilor pentru intrarea în împărăția divină, putea trezi foarte ușor o îndoială asupra bunelor lui intenții. Stabilirea unor principii de viață cari trec dincolo de cadrul legii mozaice în forma de interpretare contemporană Lui, și răstălmăcirea gestului de dușmanii popularității Lui, puteau întoarce inimile împotriva Lui. De-aceia în continuare atacă două probleme de primă importanță și anume: ce atitudine are el față de legile Vechiului Testament și față de prescripțiile rabinice. Primă o soluționează complet în v. 17—19. A doua o atinge numai, în v. 20, urmând a o desfășura pe larg, provocându-se și la exemple în secțiunea 5, 21—6, 34. Și nu-i de mirare de ce inzistă atât de mult asupra atitudinii Sale față de dispozițiile rabinice, când cunoaștem grozava lege: „Este mai condamnabil a învăța împotriva dispozițiilor rabinice, decât împotriva legii.“²⁾

a) Posibilitatea de a pătrunde sensul mai adânc al cuvintelor din v. 17—19 este condiționată de următoarele constatări: 1. Iisus vorbește iudeilor, ca iudeu. Precum pentru aceștia, astfel și pentru El, Vechiul Testament are o valoare absolută; 2. Legea și profeții“ este numele sf. Scripturi a poporului iudeu.“³⁾ Întrucât cuprinde întreaga revelație divină până la Hristos, constituie o autoritate unitară și incoruptibilă. Ea conține neschimbata voință a lui Dumnezeu, deci și norma pentru acțiunile morale.⁴⁾ Împotriva celor cari ar înclina spre părerea, că Iisus urmărește subminarea legii,

¹⁾ Pentru a evidenția greutatea jugului legislativ impus poporului iudeu, Strack-Billerbeck, arată că sinagoga formulase 613 dispoziții, dintre cari 248 porunci și 365 oprești. v. Str.-Bill. op. cit. p. 900—905.

²⁾ Schürer „Geschichte des jüdischen Volkes im zeitalter Jesu Christi II,“ Leipzig 1899, 390.

³⁾ Mat. 7, 12; 11, 13; 22, 40; Luca 16, 16, 29, 31; 24, 27; Fapt. ap. 13, 15; 24, 14; 28, 22; Rom. 3, 31. vezi Dr. V. Gheorghiu, op. citat. p. 212.

⁴⁾ Steinmann, op. cit. p. 32.

stabilește adevărul: „n'am venit să stric legea, sau profeții, ci să o împlinesc“. Misiunea Fiului lui Dumnezeu pe Pământ nu este, de a desființa, de a desbrăca de valoarea normativă, dispozițiile Vechiului Testament, ci de a le împlini. El nu trebuie considerat drept un instigator, care urmărește distrugerea normelor în vigoare. Dinpotrivă Vechiul Testament în întregime, cu legile lui morale, ceremoniale și judiciare, cu profețiile lui se bucură înaintea Lui de aceeași valoare și autoritate, ca și în fața ori cărui conațional. Feliul cum se comportă în viața pământească, întărește această convingere.

În Vechiul Testament uneori găsește un scut, o mângăere, iar alteori dovezile de îndreptățire pentru faptele Sale.¹⁾ Nici odată nu desaproabă așezămintele cultice ale Vechiului Testament. Astfel templul din Ierusalim îl numește casa Tatălui Său (Ioan 2, 16), îl vizitează regulat cel puțin odată pe an (Mat. 21, 12; Ioan 2, 14). Vizitează sinagogile, considerate drept locuitorii ale templului în orașele de provincie. la parte la activitatea acestora, cetind și tălmăcind secțiunile liturgice.²⁾

Deși Iisus a vorbit atât de explicit, gingășia problemei puse a preocupat mult lumea exegeților. Fiecare cuvânt a fost tălmăcit și răstălmăcit. Lucru firesc de aci o mulțime de concluzii diferite.

Cea mai frecventă poate fi formulată astfel:

Atitudinea Mântuitorului față de Vechiul Testament este exprimată prin acțiunea celor două verbe cu înțelesuri opuse din v. 17: cataluein și plirun. „Plirun“ în afară de înțelesul „a împlini“ mai are și cel de „a desăvârși“. Această nouă însemnare schimbă sensul versului întreg. Textul biblic în traducere românească în acest caz este: „n'am venit să stric legea, sau profeții, ci s'o desăvârșesc pe ea“. Cum își închipuiesc aderenții acestei păreri contribuția lui Iisus la desăvârșirea legii se vede limpede din următoarea expunere: „Dupăcum o sămânță poartă în sine virtual întreaga plantă, dar ajunge la maturitate numai când planta a răsărit din ea, a crescut și s'a dezvoltat; tot așa „Legea și Profeții“ poartă în ele sămburele revelației divine, care ajunge la împlinire și desăvârșire în persoana lui Iisus Hristos, la timpul cuvenit.“³⁾

Părerea are două lacune. 1. Evangelistul Matei în toate locurile unde folosește cuvântul „plirun“ (în formulele: „ca să se plinească cuvântul“

¹⁾ Dr. Benz: „Die Stellung Jesu zum Alttestamentlichen Gesetz“ 1914, p. 1.

²⁾ Dr. Gh. Ghia „Atitudinea Mântuitorului față de Legea Vechiului Testament“, Craiova 1929, p. 14—15.

³⁾ A. Bisping, op. cit. pag. 134.

„să se plinească Scriptura“) îi dă înțelesul de „a împlini“. Este exclus ca având intenția să schimbe în acest caz înțelesul să nu fi anunțat. 2. Iisus nici odată nu adaugă ceva la o dispoziție legală a Vechiului Testament. Face o distincție precisă între Vechiul și Noul Testament. Nu admite cărpirea Vechiului Testament cu dispoziții de ale Sale.

Numai o mică nuanță de diferență reprezintă părerea lui Dalmann¹⁾, care susține că Iisus pune aici problema ridicării „Legii“ la completa ei valoare prin învățătura Lui.

În schimb G. Fiebig²⁾ vede în acest loc o polemică a lui Iisus împotriva terminologiei rabbinice privitoare la jurământ.

Nu mai vorbesc de Bornhäuser,³⁾ care operează cu porunca iubirii tălmăcind astfel cuvintele Mântuitorului: „Dacă astfel se va lucra, după cum El (Iisus) învață, dacă în fiecare caz și față de fiecare om se va practica iubirea, atunci ajung la realizare profețiile profetilor, în sensul strict al cuvântului, până la un iod și o cirtă. Iubirea este împlinirea legii“.

Stabilind legătura organică dintre activitatea Sa și Vechiul Testament, continuă: „Căci amin grăesc vouă, că până când va fi trecut cerul și pământul o iotă, sau o cirtă nu va trece din lege, înainte de a se fi împlinit toate“. (Mat. 5, 18.)

Prin expresiunile „iod și cirtă“ Mântuitorul semnifică cele mai neînsemnate dispoziții ale Vechiului Testament.⁴⁾ Iod este cea mai mică literă din alfabetul ebraic al acelei epoci, iar cirte sunt niște semne prin cari se puteau distinge întreolaltă literile ebraice asemănătoare.⁵⁾

În timp ce multe întocmiri cu caracter legislativ, și-au pierdut importanța, fiind înlocuite prin altele, încă înainte de a-și fi ajuns scopul, legile Vechiului Testament până chiar și cele mai reduse ca importanță, nu vor putea fi abrogate înainte de a se realiza. Perpetua valoare a acestor neînsemnate dispoziții până la realizarea lor, este întemeiată pe corecta apreciere a ansamblului de legi, din care fac parte. Întrelăsarea dispozițiilor din Vechiul Testament nerealizate încă, ar știrbi din prestigiul importantei opere legislative. Precum o singură moleculă dintr-o sămânță, nu se poate altera fără să se resimtă fructul, tot așa și cea mai mică parte din Lege nu va cădea înainte de a se fi îndeplinit opera lui Dumnezeu printr'ânsa.⁶⁾

(Va urma)

Prof. Dr. G. L. Muntean.

¹⁾ „Jesus-Jeschua“, pg. 58.

²⁾ „Bergpredigt“, pg. 27.

³⁾ „Bergpredigt“, p. 52-58.

⁴⁾ Dibelius „Zwei Worte Jesu“. Zeitschrift f. d. utl. Wiss. XI. 1910, pg. 189. Prin cele mai mici dispoziții, avem să înțelegem cele mai scurte legi ale Vechiului Testament precum: să nu ucizi, să nu furi etc.

⁵⁾ Schanz, Matth. p. 177.

⁶⁾ Dr. Gh. Ghia, op. cit. p. 70.

RUGĂMINTE

— În chestiunea manualelor de religie. —

Comisiunea Sf. Sinod pentru cercetarea cărților didactice, a fost însărcinată cu alcătuirea unei noi programe analitice pentru predarea religiei în școlile primare (școale pentru copii mici, școale primare și pentru adulți), precum și cu recomandarea celor mai bune manuale de religie pentru aceste școli.

Rog atât pe P. C. preoți-cateheți cu experiență, cât și pe autorii de atare manuale să Ne comunice până la *31. Ianuarie a. c.*, dezideratele lor în privința acestui învățământ. Autorii, ale căror manuale nu sunt aprobate de Sf. Sinod, sunt rugați a Ne trimite câte 1 exemplar din fiecare manual, pentru a lua cunoștință de conținutul lor.

Oradea, în 2 Ianuarie 1932.

† **Andrei Crișanul,**
Arhiereu, vicar episcopesc,
președ. comis. Sf. Sinod.

**Conferința de toamnă a preoților
din tractul Tg.-Mureș.**

Dacă conferințele preoțești sunt întruniri colegiale, cari au de scop luminarea poporului nostru dela sate, și combaterea păcatelor de cari azi mai mult ca ori și când suferă acest popor; apoi cred că aceste conferințe mai au încă și alt scop, și anume împărtășirea multor năcazuri, discutarea unor chestiuni și probleme de mare însemnătate, cari preocupă pe unul fiecare dintre noi preoții.

Sunt convins, că în aceste conferințe s'au discutat și se vor discuta mai mult durerile și luptele de nedescris, pe cari are să le supoarte sârmanul popă românesc. Trebuie să spunem fără înconjur, că preoțimea noastră azi a ajuns să fie a nimănui, să fie desconsiderată, umilită, și batjocorită nu de străini, ci de frați de ai noștri, de acelaș sânge, cari uitându-și de sine, de credință, biserică și Dumnezeu, caută a umili biserica lui Christos, și a o pune pe ultima treaptă a existenței sale. Toți lovesc în biserică și în conducătorii ei, cași cum noi am fi vina, că stăm cum stăm. În mijlocul acestor dureri și suferință ne

apare Christos mângâindu-ne, și îmbărbătându-ne prin cuvintele: „*Fericiți sunt toți, cei ce rabdă pentru dreptate*“.

În anul acesta cași în cei trecuți, veteranul și energicul nostru președinte, protopopul tractual *Stefan Russu*, a convocat preoșimea tractuală în conferință de toamnă, în frunțașă parohie *Sâncraiu-de-Mureș*, pe zilele 1 și 2 Noemvrie 1931, cu un program bogat și bine ales.

În ziua de 1 Noemvrie 1931 au descins în susnumita parohie preoșii: A. Runcanu, D. Șuteu, N. Papadima și preotul Cpt. L. Chirja, unde la ora 3 p. m. sub conducerea șefului tractual și președinte St. Russu, s'a oficiat Vecernia de către preoșii susnumiți. În decursul Vecerniei, preotul prof. *Nic. Papadima*, vorbește credincioșilor adunați într'un număr destul de mare „*Despre păcatele desfrânării*“. Acest subiect bine ales, a fost foarte bine dezvoltat, știind oratorul ca să combată într'un mod fin acest vițiu, și scoțind în relief urmările lui, dar propunând și metode de-a scăpa de acest păcat.

La urmă, tot atât de bine, și într'un limbaj potrivit, vorbește preotul Cpt. *L. Chirja*, „*Despre datorințele părinților către copii, și a copiilor către părinți*“. Un subiect bine ales și bine dezvoltat. A adus exemple, cum trebuie părinții să-și crească copiii, și cum să-i obișnuiască a cunoaște pe Dumnezeu; dar a știut să pregătească și pe copii cum trebuie să-și iubească și stimeze părinții dacă voiesc să trăiască bine și fericiți pe acest pământ.

În ziua următoare, Luni în 2 Nov. 1931 la ora 9 a. m. s'a oficiat în sobor sf. *Utrene* și Liturghie, iar strana a fost condusă de unii preoți binepricepuți în cântări și tipic. La priceastă a predicat preotul *I. Viscreanu* din Band, „*Despre beție și urmările ei*“. Tema a fost bine dezvoltată și pătrunzătoare, așa încât credincioșii cât și colegii au rămas deplin satisfăcuți.

După terminarea sf. Liturghii, și invocarea Duhului sfânt, președ. St. Russu prot., deschide conferința prin o cuvântare caldă și pătrunzătoare, mulțumind poporului pentru interesul ce-l poartă față de sf. biserică și atenția ce s'a dat acestei conferințe. Îndeamnă poporul să pună la inimă aceste sfaturi și îndemnuri primite din partea alor

18 preoți; și roagă pe Dumnezeu ca această sămânță să prindă rădăcini adânci în sufletele lor și să aducă roduri îmbelșugate.

După apelul nominal și constituirea biroului, se face darea de seamă asupra activității fiecărui preot și în special a *cercurilor religioase*. Se prezintă tema dată de către Ven. Cons. eparhial cetindu-se lucrările preoților: I. Viscreanu, A. Runcanu și P. Suci; iar celelalte rămân a se cenzura la centru de o comisie de preoți și pe urmă a se înainta Ven. Cons. eparhial.

Se comunică mai multe ordine oficioase, după cari terminându-se programul conferința se încheie.

Masa ni s'a oferit cu dragă inimă de către fratele în Christos prof. *Ioan Leuca*, preotul local, în decursul căreia s'a toastat de către prot. St. Russu, pentru P. Sf. Sa episcopul nostru Nicolae; preotul St. Stoicoviciu despre modul de solidarizare a preotului, iar prof. D. Șuteu vorbește pentru familia Leuca.

Trebue să accentuez că cu această ocazie am mai fost onorați și de prezența unui frate în Christos preot Cpt. Vasilescu din vechiul regat, care deși la etatea de 76 ani, venind ocazional prin Tg.-Mureș n'a uitat de datoria sa de preot. I s'a mulțumit din partea protopopului St. Russu, rugându-l a duce vești bune fraților din vechiul regat despre modul cum știe și preotul ardelean să-și facă datoria.

Pr. Alex. Runcanu.

CRONICĂ

Păr. protopop Gh. Oprean, fost misionar eparhial în eparhia noastră, la cerea preoților și credincioșilor din tractul și orașul Diciosânmărtin, în baza aprobării I. P. Sf. Mitropolit Nicolae Bălan și a Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu, a fost din nou numit protopop al tractului Diciosânmărtin. Părintele Oprean a părăsit serviciul de misionar eparhial forțat de prescurtările bugetare făcute încă pe anul 1931, așa că eparhia noastră perde o forță pe care nu o va putea curând înlocui. Îi regretăm plecarea și-i dorim să-și continue cu spor activitatea, întreruptă trei ani, de protopop al Diciosânmărtinului.

Risipa banului public. Într'o localitate din eparhia noastră a funcționat până bine de curând un singur învățător, având peste tot 40—60 elevi ortodocși și uniți. Învățătorul, tare și mare, bine hrănit și bine conservat, a fost trecut la penzie pentru limită de vârstă. În locul lui, statul a numit alt învățător tiner și o învățătoare, cari apoi au devenit o pereche. Bărbatul ține prelegeri cu toți elevii, înainte de masă, învățătoarea ține după masă, iar cu toți elevii, și învățătorul merge la vânat. Statul plătește doi învățători activi și un pensionar, deci trei plăți în loc de una. Risipă de aceasta s'a făcut multă cu banul public, și ar fi timpul să se facă și o revizuire a dascălilor soți, cari se îmbuibă în 2 slujbe, cu 2 salarii, și mulți umblă pe strade desperați, fără posturi.

Nou administrator protopopesc la Târgul-Lăpușului a fost numit cu anul nou parohul *Stefan Gheție*, din Vălenii-Șomcuței, la cererea fruntașilor preoți și mireni din tract. În 7 Ian. a preluat oficiul — dela părintele revizor eparhial *Dumitru Antal*, care a fost absolvat de aceasta grea însărcinare.

Femeile din Turda, am cetit în ziare că au luat laudabila hotărâre, de a renunța în anul acesta de criză și mizerie la Bălurile obicinuite. Hotărârea le servește de mare cinste, numai de ar afla imitatoare și în alte părți.

Retipărirea bibliei. În ultima ședință ținută de Consiliul Central bisericesc, s'a hotărât tipărirea Sfintei Scripturi în 20.000 exemplare, după traducerea făcută din textele originale — ebraic și grec — de comisiunea compusă din P. S. Nicodem, starețul Mănăstirii Neamț și preoții V. Radu și Gr. Pișculescu, profesori la Facultatea de teologie din Chișineu. În aceeași ședință s'a mai decis ca chestiunea privitoare la jurisdicția Episcopiei ortodoxe române din America, să se înainteze în desbaterile congresului național bisericesc; deasemenea și chestiunea reînființării Episcopiei Maramureșului.

	PARTEA OFICIALĂ	
---	------------------------	---

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Către oficiile protopopești și parohiale.

SITUAȚIA
depozitelor fructifere la Consiliul eparhial ale parohiilor, la 31 Dec. 1931 este următoarea:

1. Școala din Borgo-Bistrița	7.076
2. Școala din Borgo-Joseni	12.225
3. Școala din Borgo-Mijloceni	8.332
4. Biserica din Călățele	17.209
5. Școala din Borgo-Prund	15.888
6. Școala din Borgo-Rus	4.917
7. Școala din Borgo-Suseni	8.317
8. Biserica din Muiereau	2.260
9. Biserica din Sângeorgiu-Băi	6.404
10. Biserica din Sălcud	998
11. Biserica din Curtuiuş	4.050
12. Biserica din Vălcăul-unguresc	351
13. Biserica din Iclandul-mare	1.176
14. Ioan Dobre, Mașca	1.353
15. Biserica din Bistrița	1.214
16. Biserica din Stoiceni	1.533
17. Biserica din Cupșeni	438
18. Biserica din Păușa	463
19. Biserica din filia Berchiș	1.366
20. Biserica din Mociu	90
21. Biserica din Bosna	346
22. Tractul Unguraș	2.514
23. Biserica din Tg.-Murăș	5.663
24. Biserica din Răstoșnea	480
25. Biserica din filia Titișa	2.099
26. Biserica din Rimeț	2.460
27. Biserica din Valea-Geogelului	135
28. Biserica din Sașa	1.517
29. Biserica din Teaca	46.279
30. Biserica din Trăscău	1.381
31. Biserica din Dol	1
32. Biserica din Gălpăia	1.165
33. Biserica din Ocolişul-mic	1.183
34. Biserica din Cupșeni	3.340
35. Biserica din Gălgău	278
36. Dorift Șuteu, Murgesti	1.101
37. Biserica din Trestia	3
38. Biserica din Miluan	4.165
39. Biserica din Muntele-Rece	430
40. Biserica din Cerghidul-mare	1.412
41. Școala industr. Câmpeni	1.198
42. Biserica din Neagra-inf.	2.245
43. Școala din Mărișel	3.398
44. Școala din Baica	589
45. Școala din Abrud	1.843
46. Școala din Baia-de-Arieș	1.522
47. Biserica din Sovata	15.686
48. Biserica din Lona-maghiară	441
49. Biserica din Selnița	4.417
50. Biserica din Mărișel	4.282
51. Protopopiatul Lupșa	406
52. Școala Cantorală Lupșa	922
53. Biserica din Cățcău	31.349
54. Biserica din Băgaci	286

55. Biserica din Buru	1.268
56. Depozite fructifere mici	8.373
57. Biserica din Lemniu	1.009
58. Corul bisericii Dej	2.998
59. Biserica din Huedin	3.324
60. Biserica din Borsec	60.543
61. Biserica din Aiud	580
62. Biserica din Dângău	901
63. Fondul Băloii din America	588
64. Biserica din Scărișoara	6.130
65. Eclejia din Feiurd	302
66. Biserica din Cărpiniș	785
67. Biserica din Feneșel	11.509
68. Biserica din Sângeorgiul-de-Murăș	50.418
69. Biserica din Piatra-Fântânelor	3.464
70. Statua Bălcescu și Bărnăuțiu	47.612
71. Biserica din Negriștești	10.785
72. Fondul de propagandă Lupșa	12.890
73. Biserica din Cluj III.	342.150
74. Biserica din Zălau	1.419
75. Biserica din Borșa I.	10.643
76. Biserica din Borșa II.	31.927
77. Biserica din Rachiș	1.052
78. Biserica din Poiana-Horea	7.000
79. Biserica din Cuhea	16.120
80. Biserica din Sărășău	27.175
81. Biserica din Sighet	2.244
82. Biserica din Năsăud	500
83. Biserica din Rona-de-sus	408

Cluj, la 31 Decembrie 1931.

Consiliul eparhial.

Nr. 8284—1931.

Comunicat.

De câțiva ani funcționează în București și în orașele mai mari din țară asociația numită „Amicele tinerelor fete” sub patronajul M. S. Elena. Scopul societății este protecția fetelor cari vin dela sate la orașe. Opera pe care o face această asociație are un înalt caracter moral și social și este o mare binefacere pentru fetele, cari lipsite de sprijin și apărare, cad repede în mrețele ispitelor și se nenorocesc.

După ce problema salvării tinerelor fete cade în cadrul marilor probleme ale bisericii, Sf. Sinod a hotărât să dea tot concursul său acestei asociații.

Îndrumăm deci pe preoții noștri să se intereseze de preocupările acestei asociații, să atragă atenția enoriașilor lor, mai ales părinților cari au fete și cari le trimit la orașe în căutare de lucru, la stăpân, la meserie sau ori-ce altă slujbă, asupra ocrotirii ce o dă această asociație tinerelor fete. Preoții să sfătuiască fetele să nu plece la întâmplare din sat, ci atunci când sunt ne-

voite să-și părăsiască căminul, să se adreseze acestei asociații care le va purta de grijă. În Gara de Nord din București are un birou permanent. Iar pe preoții noștri din orașe îi poftim să ia contact cu doamnele din oraș și să alcătuiască în fiecare oraș un comitet pentru protecția fetelor dela sate, în cadrele preocupărilor de asistență socială ale bisericii.

Cluj, la 23 Decembrie 1931.

Consiliul eparhial.

Nr. 7778—1931.

COMUNICAT

Ministerul Cultelor ne aduce la cunoștință cu adresa Nr. 187984, că Liga Culturală în congresul său dela 13 Sept., a hotărât ca să cheme pe toții să fie membri ai acestei Ligi și să le dea autorizație ca să procedeze la alcătuirea de secții conform regulamentului acestui așezământ. Aducem aceasta la cunoștința preoților cu adausul că cei ce doresc să se ocupe de problemele Ligii Culturale, să se adreseze comitetului central în București sau filialei celei mai apropiate pentru informațiuni.

Cluj, la 3 Decembrie 1931.

Consiliul eparhial.

Nr. 7380—1931.

COMUNICAT

Sf. Sinod fiind sesizat prin Sf. Mitropolie a Bucovinei, constatarea ce s'a făcut la Congresul misionarilor din întreaga țară ținut la Cernăuți în 1930, că săvârșirea serviciilor divine nu se face uniform în toată țara, ci dela Eparhie la Eparhie se observă practici diferite, și pentru a se pune capăt acestor practici ce produc multă dezorientare, în ședința sa dela 19 Oct. a. c. a luat următoarea hotărâre: „Se recomandă tuturor Eparhiilor ca preoții în executarea cultului să se conformeze strict tipicului”.

„Se recomandă tuturor Eparhiilor să nu recunoască și introducă în biserică și cult, decât acele cărți, cari au aprobarea Sf. Sinod”.

Aducem aceasta la cunoștința preoților noștri spre știre și conformare.

Cluj, la 12 Noembrie 1931.

Consiliul eparhial.

Nr. 7231—1931.

COMUNICAT

Seminarul monahal din Sfta Mănăstire Cernica, funcționează acum cu șase clase, urmând a-și completa, progresiv, cursul complet de opt clase. De patru ani, de când se află în Mănăstirea Cernica acest Seminar, cu toate greutățile ce a avut de întâmpinat, a isbutit să-și fixeze directive precise și să dea rezultate satisfăcătoare. Aceasta constituie un motiv de îndreptățită bucurie pentru întreaga biserică, deoarece de aci nădăjduim că biserica noastră va căpăta elementele necesare pentru ridicarea vieții monahale din mănăstirile românești.

Facem cunoscut că elevii trimiși de diferitele mănăstiri din țară, după ce își vor termina cursurile, vor fi la dispozițiunea mănăstirilor lor, cari i-au întreținut și s'au îngrijit de ei.

Pentru susținerea elevilor va suporta spesele ori mănăstirea, ori elevii singuri, mai ales că în prezent Onor. Ministerul Instrucțiunii și Cultelor a redus mult suma bugetară pentru întreținerea Seminarului.

Cluj, la 4 Noemvrie 1931.

Consiliul eparhial.

Nr. 713—1931.

(2) 1—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. II-a *Buteni*, din protopopiatul Huedin, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în gazeta oficială „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Casă parohială cu supraedificate.
2. Sesiune parohială de 20 jugăre.
3. O vică de bucate (30 l.) dela fiecare familie (220 familii), din care $\frac{1}{3}$ compete cantorului iar $\frac{1}{10}$ crâșnicului.
4. O zi de lucru în natură sau prețul ei.
5. Stola uzitată.
6. Întregirea salariului dela stat, conform coalei B.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererea cu documentele prescrise subsemnatului oficiu, iar cu prealabila noastră înștiințare se vor putea prezenta în parohie pentru a cânta respective a celebra și pentru a face cunoștință cu poporul.

Concurenții au să prezinte act de învoire dela P. S. S. Episcopul nostru, fără de care act nu vor putea fi luați în candidare.

Huedin, la 28 Decemvrie 1931.

Oficiul protopopesc ort. român în conștelegere cu Consiliul parohial din Buteni.

Aurel Muntean, protopop.

Nr. 657—1931.

(1) 2—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. II. *Gostila*, protopopiatul Dejului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Venitele preotului din parohie, afară de salariul ce primește dela stat, sunt următoarele:

1. Casă parohială corespunzătoare, cu supraedificate economice bune și grădină în întindere de circa 800 st. p.

2. Sesiune parohială 14 jug. arător și fânaț de cl. I., pădure 4 jug. și pășune 6 jugăre.

3. Una merță (30 litri) porumb desfăcat dela fiecare fum și una zi de lucru.

4. Stola satorită în ședința Consiliului parohial din 21/XII a. c.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh își vor trimite cererile de concurs cu toate actele necesare acestui oficiu protopopesc în termenul indicat și cu avizul nostru vor putea să se prezinte în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Concurenții vor prezenta și act de învoire dela Prea Sfințitul nostru Episcop, fără de care nu vor avea voie să se prezinte în parohie și nici nu vor putea fi puși în candidare.

Dej, în 22 Decemvrie 1931.

Oficiul protopopesc ort. rom. al Dejului, în conștelegere cu Consiliul parohial ort. rom. din Gostila.

Zaharie Man, protopop.

NOU! A apărut: NOU!**CARTEA DE RUGĂCIUNI****„PÂINEA VIEȚII“**

ediție nouă, refăcută și complectată.

Prețul Lei 30— plus porto postal.

Se află de vânzare la Librăria Eparhială Cluj. Piața Cuza Vodă Nr. 6. Cluj.